

Identifikační údaje

Lokalita	Pětipsy
Obec	Pětipsy
Okres	Chomutov
Kraj	Ústecký kraj
Katastrální území	Pětipsy, kód: 719561
GPS souřadnice	50° 19' 25.0" 13° 20' 43.7"
Hist. název	Fünfhunden
Výměra	2 503 m ²
Vlastnictví	Obec
Opuštěno	Ne

Obec Pětipsy (německy Fünfhunden) se nachází v okrese Chomutov. V roce 2011 zde trvale žilo 182 obyvatel.

První písemná zmínka o Pětipsech je z roku 1226, kdy patřily doksanskému klášteru. Později se staly královským majetkem a v roce 1322 je od Jana Lucemburského jako léno získal Fridrich (též Bedřich nebo Frycek) z Egerberka, který zde postavil tvrz. Rodu Pětipeských z Chýš a Egerberka vesnice patřila téměř 200 let. Karel IV. panství, které tvořilo pět vesnic (Drahonice, Nechranice, Břežany, Vikletice ad.),[3] potvrdil Fridrichu mladšímu.

V roce 1500 prodali Pětipeští panství Jiřímu a Felixovi Oplům z Fictumu, ale brzy je získali zpět, protože v roce 1504 je znovu prodali Václavu Hasištejnskému z Lobkovic. Ten panství připojil k Hasištejnu.

Václav Hasištejnský zemřel v roce 1518 a jeho dědic Zikmund Hasištejnský z Lobkovic prodal Pětipsy Oplovi z Fictumu, kterému patřily až do roku 1530, kdy utekl ze země před hrozbou trestu za penězokazectví. Jeho zabavený majetek královská koruna nejprve zastavila a později (1545) prodala Albrechtu Šlikovi.

Od té doby byly Pětipsy svobodným statkem, v jehož držení se vystřídali Eliška Šliková, rozená Berková z Dubé, a Ondřej Šlik, od kterého je v roce 1559 koupili Jeroným Hrobčický z Hrobčic a Bernart Koštický z Koštic. Bernart však hned následujícího roku svou polovinu Jeronýmovi přenechal. Hrobčičtí vzápětí tvrz přestavěli na renesanční zámek. Pětipsy po Jeronýmovi zdědil syn Vladislav a po něm Oldřich Hrobčický z Hrobčic. Oldřich za účast na stavovském povstání o Pětipsy v roce 1623 přišel a o sedm let později statek koupil nejvyšší královský hofmistr hrabě Kryštof Šimon Thun. Klášterečtí Thunové Pětipsy vlastnili až do pozemkové reformy v roce 1923. Na pětipeském zámku však sídlila jen správa statku.

V roce 1866 postavil Gustav Hodek ve vsi cukrovar, ve kterém byla o dva roky později poprvé zavedena technologie účinného lapače šťáv v odparkách. V cukrovaru se zpracovávala cukrová řepa, která se pěstovala v okolí Vintířova, Polák a Ahníkova. Hodkové si žili na zámku, který si pronajímali od Thunů, dokud ho Zdeněk Hodek v roce 1926 i s dvorem nekoupil. Jeho rodině patřil až do roku 1948.

Pětipsy jsou centrem méně významné pětipeské hnědouhelné pánve, která je jižním pokračováním hlavní podkrušnohorské pánve. V katastrálním území vesnice existovalo v průběhu 19. století dvacet dolů. Největší z nich patřil knížeti Černínovi a vznikl roku 1862 vykoupením tří menších dolů Vojtěch, Karel a Ferdinand mezi Vilémovem a Pětipsy.

Během pozemkové reformy v roce 1926 byla většina půdy zdejšího velkostatku rozdělena mezi jeho zaměstnance. K

podobnému rozdělování půdy došlo i v okolních vesnicích, kde byly pozemky přiděleny přistěhovalcům z českého vnitrozemí. Na jejich hospodářství začali přicházet další čeští zaměstnanci, pro jejichž děti byly otevírány české školy. V Pětipsech byla česká škola zřízena od roku 1928.

Během druhé světové války byla část zámku upravena na zajatecký tábor. V roce 1940 v něm žilo 130 francouzských zajatců, kteří byli postupně rozděleni do sousedních vesnic k práci na polích. V samotných Pětipsech jich zůstalo jen 35, ale v průběhu války se tu vystřídal okolo 150 zajatců.

Počet obyvatel v roce 1930 - 560

Počet obyvatel v roce 2011 - 182

Zdroj: Wikipedia, Český statistický úřad, webové stránky obce/města, Katastrální úřad

Fotogalerie

Technické fotografie